

Raadsvergadering 13/05/2019 tekst inspreker J.P. Winsemius, GASDrOvF, onderwerp “Nieuwe inzichten Gaswinning Weststellingwerf”

Voorstellen: Pier Winsemius, inwoner van Weststellingwerf en bestuurslid van GASDrOvF, een stichting die voor de belangen van inwoners van Weststellingwerf, Westerveld en Steenwijkerwold opkomt o.a. m.b.t. de gaswinning op komt.

Inleiding:

Ik ben blij met de aandacht die de Raad en het College heeft voor de gaswinning. Het heeft er toe geleid dat er twee belangrijke moties zijn aangenomen. Eind vorige jaar over een meetsysteem en op 4 maart van dit jaar een motie tegen nieuwe en verdere uitbreiding van de bestaande gaswinning. Tot op heden heeft het standpunt van de Provincie Friesland tegen gaswinning en de zienswijzen van de Gemeente Weststellingwerf niet geleid tot een wijziging in de uitvoering van voorgenomen plannen voor de gaswinning in Weststellingwerf.

Ondanks de garantie van minister Wiebes dat de kleine velden het dichtdraaien van de gaskraan in Groningen niet hoeven te compenseren jubelt Vermilion naar haar aandeelhouders over haar successen in Nederland en meldde dat 2019 wederom een volume groei van 15% zal krijgen en dat er 2 nieuwe putten in Weststellingwerf(!) bij zullen komen. Weet Vermilion meer dan wij? Of is EZK er al zo zeker van dat de uitbreidingen in Weststellingwerf sowieso doorgedrukt zullen gaan worden?

Waar ga ik het over hebben?

Nieuwe inzichten bij de gaswinning:

- **Vanuit een tussenuitspraak van de Rechtbank Den Haag** in een zaak van Gemeente Westerveld en Milieudefensie tegen EZK m.b.t. de gaswinning in Diever (omgevingsvergunning en instemmingsbesluit/ winningsplan 2016) met betrekking tot:
 1. een vergelijking van de risico's van de kleine velden ten opzichte van Groningen,
 2. grotere bodemdalingen dan aangegeven in de winningsplannen,
 3. de seismische risico analyse (SRA) en

4. de verouderde inzichten van EZK

- **Vanuit de hogeschool Groningen, Prof. Dr. E Bal,**

5. voor een simpele doeltreffende schaderegeling

Ad1 De risico's in de kleine velden zijn vergelijkbaar met Groningen.

SodM heeft in 2013 na een onderzoek in de Groninger velden aangegeven dat er een lineair verband bestaat van 1 op 1 tussen de mate van productieversnelling in de tijd enerzijds en grotere bodemdalingen en grotere kans op aardbevingen en/of trillingen anderzijds. Bovendien ook groter dan in het winningsplan is aangegeven. Dat onderzoek geldt ook voor de kleine velden, aldus de Rechtbank. Vermilion en EZK hebben dat altijd ontkend.

Ad2 Grotere bodemdalingen dan aangegeven in de winningsplannen.

In het winningsplan van 2016 voor Diever werd door Vermilion een bodemdaling berekend en voorspeld van minder dan 2 cm in de looptijd. TNO had al eerder berekend via een andere methode dat dit 4 cm moest zijn, omdat de onzekerheidsmarge niet was meegenomen. Beide cijfers hadden betrekking op het midcase scenario, terwijl er volgens het high case scenario werd gewonnen. De rechtbank vindt dat de onderbouwing van EZK van bodemdaling gebrekkig is. De onzekerheidsmarge moet nader worden uitgelegd.

Ad3 De seismische risico analyse (SRA).

De seismische risico berekening gaat uit van een beperkt aantal variabelen. Een belangrijke is het aantal inwoners in het gebied dat in de invloedssfeer van de gaswinning ligt. Daardoor kan het, dat in een dunbevolkt gebied het risico laag is terwijl het individuele risico van iemand net zo hoog kan zijn als van iemand uit Groningen. De SRA is een systeem dat het risico bepaalt in geld voor EZK of de producent en niet voor een inwoner met schade uit het (dunbevolkte) gebied. De rechtbank vindt dat de voorwaarden in het voorschrift uit het Instemmingsbesluit(art 6) te vrijblijvend geformuleerd zijn. "Dit klemmt temeer omdat nu zich in Groningen en dus op relatief geringe afstand van Diever, daadwerkelijk schade veroorzakende bodemschokken hebben voorgedaan ten gevolge van de gaswinning". En

vervolgt met: “De Rechtbank heeft scepsis over de komst van een nieuw schade protocol en hoe dat gaat uitpakken in de praktijk”.

Ad 4 Verouderde inzichten van EZK.

EZK is door de Rechtbank in de gelegenheid gesteld de verouderde inzichten te repareren in het winningsplan Diever. Het gaat o.a. om het seismische risico en de milieu effecten die niet nihil zijn en de effecten van de verhoogde winningssnelheid in de zin van extra bodemdaling en seismisch risico. EZK heeft aangegeven daar gebruik van te willen maken

Ad 5 Voor een simpele en doeltreffende schade regeling

Schade protocol/afhandeling in de mijnbouwwinningengebieden leert ons dat deze complex, duur en niet rechtvaardig is. De overheid en producenten spenderen miljoenen aan de afhandeling, aan adviseurs, aan rechtszaken. De hoogleraar komt met een alternatief. “Keer alle schades uit voor bodemdaling en voor bevingen/trillingen op basis van een juiste registratie. De huidige regeling die nog niet definitief is keert nu niet uit voor schades veroorzaakt door bodemdaling, voor trillingen kleiner dan 1.5 op de schaal van Richter. De beoordeling is nog steeds niet onafhankelijk omdat men van bestaande instituten uitgaat. Bovendien maakt men volgens prof. Bal alleen van versnellingsmeters gebruik, die voor andere doeleinden zijn ontwikkeld en bovendien geen bodemdaling meten. Waarom conformeert EZK zich niet aan de internationale standaard m.b.t. meetsystemen bij gaswinning?

N.B. De uitspraken en ervaringen van prof. Bal zijn gedaan in het TV programma: “de Monitor” van enkele weken geleden.

Tot slot.

Ik adviseer de Raad en het College om bij de uitwerking van de moties er rekening mee te houden dat EZK vooralsnog met verouderde inzichten werkt, dan wel heeft gewerkt. Daarmee kunnen de winningsplannen rammelen. Het winningsplan schetst een ander beeld dan er waar gemaakt gaat worden. Houd er rekening mee dat Vermilion ook de komende jaren weer meer gas zal willen winnen(15% per jaar?). De situatie van veld Vinkega is identiek aan de door de Rechtbank geschetste problematiek van Diever. Voor de bestaande overige velden die keer op keer groter blijken te zijn dan gedacht, kan er zomaar een nieuw winningsplan ingediend worden. Nu is er nog wat aan te doen. Werk als college nog nauwer samen met Westerveld (en Steenwijkerwold) en met belangengroepen, zoals Milieu Defensie.